

עלון הכפר

גיליון 165

אוקטובר 2026

משולחן המזכ"ל

טיול לסרביה ולבוסניה והרצגובינה

הטיול השישי של קבוצת ותיקי הכפר יצא בתחילת חודש אוקטובר לסרביה ולבוסניה והרצגובינה שבמשך שנים היו בנחיתות מול קרואטיה וסלובניה כיעדי התיירות המובילים בבלקן. סרביה ובוסניה השתקמו לאחר פירוק יוגוסלביה וקידמו אצלן את התיירות.

ביום השני לטיול התכנסנו בלובי המלון וקיימנו טקס זיכרון לקורבנות ה-7 באוקטובר.

טיילנו באתרי טבע מרשימים, נסענו ברכבלים וברכבות, שטנו בדנובה ובנהר הסאבא, ביקרנו בעיר נובי סאד שבסרביה באנדרטה לזכר קורבנות השואה ושם התייחדנו עם זכרם בטקס אזכרה מרגש ובשירת התקווה.

במהלך הטיול חצינו את הגבול מסרביה לבוסניה והרצגובינה וביקרנו בסרייבו המשלבת את המזרח והמערב. ביקרנו במוזיאון היהודי וממנו יצאנו לסיור באזור המערבי המתאפיין בארכיטקטורה אוסטרית וסיימנו באזור המזרחי עם הארכיטקטורה הטורקית והבזאר הגדול שבעיר.

בסרייבו התרחש רצח יורש העצר האוסטרי שהיווה את אירוע הפתיחה של מלחמת העולם הראשונה. ביקרנו במקום ושמענו את סיפור המעשה.

אלו חלק מהמקומות שביקרנו וכמובן שיש רבים נוספים אך לא נזכיר את כולם.

במהלך הטיול נהנינו מארוחות במסעדות ומערב פולקלור. הטיול היה מלמד ומהנה וביקרנו במקומות יפים ומעניינים. תודה לצוות המארגן בראשותו של יורם קליינר.

כולנו בציפייה לטיול הבא.

שמורת המעינות בבוסניה

מוסטר בוסניה והרצגובינה

מנזר הדרווישים בבלאגאי, בוסניה והרצגובינה

בכפר האתנוגרפי

דניאלה, אורלי ויורם מארגני הטיול

סרמסקי קרלובצי עיר היין

מוזיאון טיטו, בלגרד

רכבת הפסים הצרים, אזור זלטיבור

חוגים חדשים בכפר שחמט לילדים

חגש אליזי הלניק והכיתות הנמוכות!

שחמט למתחילים

בהדרכתו של אהוד אלזכרל, מנהל מועדון השחמט רעננה בשבע שנים האחרונות, מדריך כבר מעל 20 שנה ממתחילים ועד אלופי הארץ.

לימוד שחמט מהבסיס בקצב שמתאים לילדי הגן, תוך שילוב הרבה משחקונים, עד הכרת כל החוקים. מתאים בעיקר לבני 5+ (גם ילדי טרום חובה יכולים לנסות).

נתחיל ישר מהמטרה בשחמט ולאט נוסיף את שאר הכלים תוך כדי שנלמד על היכולות, היתרונות והחסרונות של כל אחד. גם ילדים שכבר יודעים לשחק יקבלו בסיס טוב יותר ליסודות.

בהמשך הילדים יוכלו להצטרף לתחרויות ימי חמישי שמתקיימות ברעננה מדי שבוע.

החוג יתקיים בימי שלישי בבית החוגים הסמוכה לספרייה

ילדי גן חובה 16:00-16:45

ביתות א'-ג' 17:00-18:00

לפרטים והרשמה: אהוד 054-2441007

מחול מודרני וטכניקת רילים (Release) לנשים (+18)

אלו שרקו פסס ואלו אלו שתמיד רקו בלה...

הגוף שלך זוכר את התנועה או אולי פשוט מחכה להזדמנות להתחיל? אם את מתגעגעת לתחושה של סטודיו, של מוזיקה ושל הגוף שזז בחופשיות, אבל מחפשת לעשות את זה ממקום שנעים, רק וזורם לגוף שלך היום - המרחב הזה הוא בשבילך. נפתחת קבוצת מחול מודרני וטכניקת רילים (Release) לנשים (+18). בלי לחץ, בלי תחרותיות ובלי שיפוט - רק תנועה, מוזיקה וקהילה נשית מדהימה.

מה מחכה לך?

חימום ושחרור מתחים. ♥

קומבינציות כיפיות שיעשו לך מצב רוח. ♥

מרחב ללמוד לכבד את הגוף והקצב שלך, להקשיב לו ולאהוב אותו בדיוק כמו שהוא. ♥

בואי להעניק לעצמך שעה בשבוע שהיא כולה שלך ושל הגוף שלך.

החוג יתקיים בימי ראשון בשעה 20:30 בבית העם

לפרטים והרשמה: אראל אנוש 054-2467813, ניתן גם לשלוח הודעה בווטסאפ ואחזור אליכן. המקומות מוגבלים כדי לשמור על אווירה אינטימית.

קצת עלי...

נעים להכיר, שמי אראל אנוש, רקדנית ומורה למחול וליוגה, בוגרת תואר בחינוך ומחול בסמינר הקיבוצים וחברה בכמה להקות. בשבילי הריקוד והעבודה עם הגוף הם המקום הכי טבעי, מרפא ומשחרר שיש. אחרי שנים בעולם המחול, הבנתי שהדבר שאני הכי אוהבת זה לעזור לנשים להתחבר מחדש לגוף שלהן דרך תנועה נעימה בלי המאמץ והנוקשות, אלא מתוך רכות, הנאה וזרימה חופשית. מחכה להתרגש ולרקוד יחד איתכן!

לכתוב בעלון

ועצת העלון

עלון הכפר מופץ לתושבים מדי חודש מאז פברואר 2013.

הרעיון היה לייצר פלטפורמה שבה יפורסמו כתבות/הודעות מטעם ועד היישוב או המועצה, אך גם ובעיקר דברים מפרי עטם של התושבים. ואכן, כיום מספר תושבים מפרסמים בקביעות בעלון: כלנית קין, יוסי קורקין, אופיר אדלמן, דב זהר ותמר ישר מטעם צוות הארכיון.

אנו קוראים לתושבים נוספים לפרסם בעלון ולכתוב על כל נושא שיכול לעניין את הקוראים – כתבות, שירים, סיפורים, מתכונים, זיכרונות...

את כל אלה אפשר לשלוח למייל העלון: alon.ramot.hashavim@gmail.com
נשמח להרחבת מעגל הכותבים.

נ.ב.

לפני מספר שנים הכנו רשימת תושבים שביקשו לקבל את העלון לא רק למייל/וואטסאפ אלא גם עותק מודפס לתיבת הדואר. בימים אלו אנו מעדכנים את הרשימה. מי שמעוניין שהעלון יגיע גם לתיבת הדואר שלו (למעט אלו שכבר מקבלים) מתבקש להירשם אצל אריאלה במזכירות 09-7448111.

מועדון ההרצאות של יום שלישי

תאריך	נושא	שם המרצה
10.11.26	מהבטן או מהראש	דוד תאני

17:00 התכנסות * 17:30 תחילת ההרצאה * סלוח 20 ₪

ברכות

- מזל טוב למיכל ודורו אפרת לנישואי הבן רועי עב"ל אליסיה.
- מזל טוב למשפחת אקשטיין להולדת הבן איתן.
- מזל טוב כפול למיכל וצחי פרימו להולדת הנכדה רונה, בת ליובל ואוריה זיו-פרימו ולהולדת הנכדה רני, בת לנעה וגיל פרימו-עזרא.

השתתפות בצער

- אנו משתתפים בצערה של משפחת בוגין במות רחל בוגין ז"ל.
- אנו משתתפים בצערה של עדנה לירס במות בנה יריב לירס ז"ל.

שינוי במערך שליחת הודעות מטעם הוועד/מועצה

תשובות ותלשיס יקרים,

לטובת תושבים שאולי לא ראו את ההודעה שהועברה לפני כשבועיים בווטסאפ, אנו מעבירים אותה כלשונה גם פה:

נשארים מחוברים, מעודכנים ומקבלים את כל שירותי היישוב במקום אחד – בקלות ובמהירות.

רמות השבים עברה לפני מספר חודשים למערכת ESHUV! כל שירותי הקהילה במקום אחד, באתר ובאפליקציה -עדכונים והודעות מהקהילה, יומן אירועים והרשמה, פניות ודיווחים, ספר טלפונים, חוגים וסדנאות.

שימו

- הודעות ועד ומועצה יישלחו מעתה רק דרך מערכת אישוב, בוואצאפ ובהודעות פוש לאפליקציה.
- אם חסמתם הודעות ממספר הטלפון של מערכת אישוב לא תקבלו הודעות, חשוב לבטל את החסימה!

מורידים את אפליקציית רמות השבים ונפטרים מהצורך להתחבר מחדש לאתר בכל פעם:

- עדכונים בזמן אמת – התראות ישירות לנייד בלי שהמידע ילך לאיבוד.
- רישום מהיר לאירועים ולפעילויות בלחיצת כפתור.
- פנייה ישירה ונוחה לדיווח על תקלות ובקשות.
- אנשי קשר ומידע שימושי זמינים תמיד בכף ידכם.

מי שכבר רשום יודע שנכנסים עם מספר הנייד וקוד האימות שנשלח אליו:

<https://ramothashavim.co.il/login-register>

לא לו שעדיין לא רשומים - בעמוד הכניסה לוחצים «לחץ להרשמה מהירה» וממלאים פרטים.
אחרי אישור מורידים את אפליקציית ESHUV

אנדרואיד:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.eshuv.mobile>

אייפון:

<https://apps.apple.com/il/app/eshuv/id6766185566?l=he>

עדכון נוער

סלמה מרכזי ואיתמר חוטר ישי

היי לכולם,

החודש עסקנו בעבודות לטקס פתיחת השנה של הסניף, **חג המעלות**. הטקס התקיים ב-17.10 וסימן את תחילת הפעילות השנתית של החינוך הבלתי פורמלי יחד עם האיחוד החקלאי.

השכבה הבוגרת שלנו, כיתות ט'-י"ב, מחולקת לכמה תחומים שאחראים על כל הטקס:

1. קבוצת תוכן
2. מחנאות שכוללת מבנים מחנאיים
3. תפאורה
4. צוות הווי ובידור

התחום הבולט ביותר הוא **המחנאות**, שעליו עובד רוב הסניף. תחילה אנחנו מחלקים לקבוצות וכל קבוצה מחליטה איזה מבנה מחנאי היא עושה, מתכננת בסקצ'אפ, אח"כ בונה בקיסמים ובשיפודים את המבנה ומגישה למהנדס של האיחוד החקלאי לאישור סופי. ברגע שיש אישור אנחנו מתחילים לעבוד. במקביל חברי ועדת התפאורה מכינים את התפאורה על בדי ענק, מציירים וצובעים.

ועדת פרסום מפרסמת בכפר.

כשיש עבודות שלעיתים נכנסות לתוך הלילה מגיע **צוות הבידור** לעשות שמח.

כל העבודה מתנקזת לערב שבו מתקיימים הצגה באחריות **קבוצת התוכן** ונאומים מטעם המועצה, ועד הכפר, נציגי האיחוד החקלאי ואנחנו הרכזים.

בשבוע הקרוב הסניף ייצא לטיול פתיחת השנה בן לילה אחד שיתקיים ב- 6-7.11 בהשתתפות כל החניכים, באזור שפלת יהודה – יער המגינים.

מטרת הטיול היא לגבש בין השכבות והסניף ככלל וליצור גאוות יחידה ותחושת שייכות לחניכים, והוא גם מוסיף אתגר פיזי.

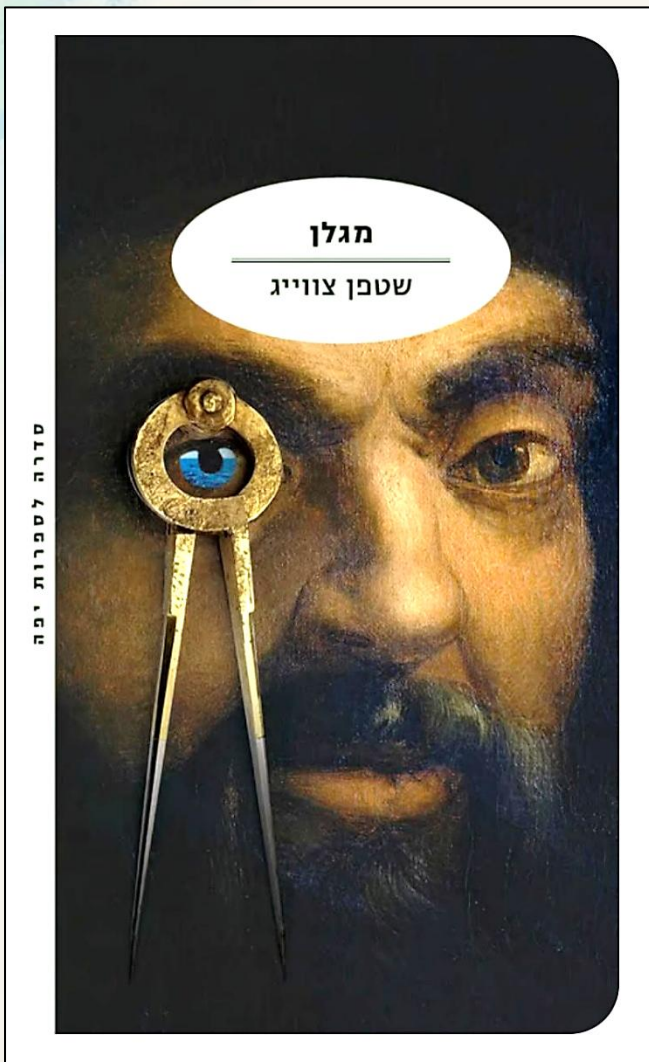
פינה הקטנה על הספר

לנית קין

בכל פעם שאני נוסעת לחופשה בארץ או טסה לחופשה בחו"ל אני מצטיידת בכמות יפה של ספרים מהספריות הקטנות, על הטאבלט, על הטלפון הנייד וגם לוקחת ספר מחנות הספרים בנתב"ג כחלק מאיזושהי הטבה של חברת האשראי. אני משתדלת שהספרים יהיו קשורים למקום שאליו אני מגיעה. אין כמו לקרוא ספר ולדמיין אותו במקום שבו התרחש. הפעם לא התארגנתי עם ספרים, שלפתי ספר כלשהו מהערימה שיש תמיד על השידה ליד המיטה שלי, ידעתי שיש לי כמה ספרים באפליקציה, הגענו מאוחר לשדה"ת ולא הספקתי לאסוף ספר נוסף.

במשך השבועיים הראשונים שטיילנו בספרד, ממזריד דרומה בחבל אנדלוסיה, קראתי שלושה ספרים שענייניהם דווקא על ארצנו, ואשר אכתוב עליהם בחודשים הבאים בעלון הכפר. ממש לפני שחצינו את הגבול לפורטוגל מצאתי שבאזור הוֹאֶלְבָּה, בעיירה רבידה בשפך של הנהר טינטו, יש מוזיאון שבו שיחזור של שלוש הקרוולות שבהן הפליג קולומבוס והגיע לאמריקה. ולא רחוק ממנו יש מנזר שבו שהה קולומבוס במשך כל התקופה שהספינות שלו נבנו בנמל והיום הוא מוזיאון. ספינות העץ של קולומבוס לא גדולות במיוחד, דבר שמעורר השתאות איך הוא הצליח לצלוח את המסע בכלל, עליהן הוא העמיס תשעים אנשי צוות וצידה למספר חודשים. מטרתו הייתה להקיף את האוקיאנוס ולהגיע לאסיה מאחור כדי להביא... תבלינים.

הגענו לפורטוגל ואני שואלת את האיש שלי אם יש לו ספר לקריאה כי אני לא מוצאת משהו שמושך אותי לקרוא על הטאבלט. הוא מציע לי את 'מגלן' ויומיים אולי שלושה אני לא מפסיקה לקרוא את הספר הנפלא הזה שהוא פרי מחקר של סופר אהוב עלי במיוחד, שטפן צווייג. שלא כספריו האחרים, הנובלות והסיפורים הקצרים, הספר הזה נולד כאשר שטפן צווייג שט לו באניית פאר והיה קצר רוח להגיע ליעדו. הוא החל להרהר בכל אותם מגלי עולם דרך הים, שיצאו למסעות אל הבלתי נודע. כששב לביתו גילה כמה מעט נכתב עליהם בכלל ועל פרדיננד מגלן בפרט. הוא שיחזר את המסע ואת ההכנות שקדמו לו על ידי כל מסמך שהצליח להשיג, וסיפר בדרכו המופלאה וביכולת הכתיבה המדהימה שלו, את האודיסיאה של אדם אחד מלא אמונה שכמו קולומבוס רק רצה להגיע לצד השני של כדור הארץ ולהביא משם תבלינים. קולומבוס, עד יום מותו האמין שהוא אכן הגיע לצד השני ולא האמין שהוא גילה יבשת חדשה, ומגלן לא הצליח לסיים את המסע אבל מלחיו עם אנייה אחת חזרו כדי לספר.

שלוש פעמים טיילנו בפורטוגל וספרד. חלקים גדולים של הטיולים היו בדרום המדינות האלה לאורך האוקיאנוס. ביקרנו בהרבה מקומות כמו האקדמיה לימאות שיש בה המצפן הכי גדול בעולם. היינו בסביליה שם ישבו המלכים שמימנו את המסעות, נסענו לאורך נהרות שמהם הספינות יצאו לדרך. הספר הזה גרם לי לראות את כל אותם מקומות, איך הם היו לפני חמש מאות שנה ויותר. אין כמו לקרוא ספר במקום שבו הוא התרחש.

3או למסעות חובקי עולם
ואם כבר אי אפשר
ספר מסעות עושה את זה
לא פחות טוב.

מה חדש בספרייה הקטנה

בלנית קין

גשמים ראשונים ואני שמחה לראות את הספריות הקטנות עם מדפי הספרים הנהדרים ששומרים עליהם מפני הרטיבות. רוצה להודות לכל פיות הספריות הקטנות שדאגו היטב לספרים ולסדר בתקופה שלא הייתי כאן. בסיבוב הראשון שעשיתי לאחר ששבתי מצאתי את הספרים מסודרים על המדפים, ואם היו ספרים עודפים הם נערמו בשני צדי הספסל.

קריאה נעימה

ספרייה קטנה פרטית ליד בית ברחוב הנגב
בהוד השרון

ספרייה קטנה - די גדולה בקיבוץ יפעת

רולטת זקוקים - ספר שירים ||

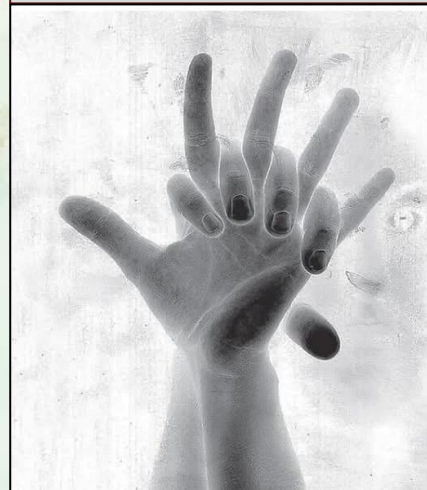
יוסי קירקין

כָּבֵר

כָּבֵר הִרְבֵּה זְמַן
שָׁכַל הָאוֹקֵינוֹסִים יְבֻשִׁים
הַכּוֹכְבִּים מְאִירִים בְּקִשִּׁי
הִיעָרוֹת מְרַכִּינִים צְמֻרוֹתֵיהֶם
וְדַמְמָה רוֹכֶשֶׁת עַל פְּנֵי הַמַּיִם
מִמְתִּינָה

כָּבֵר הִרְבֵּה זְמַן
שֶׁדִמְעוֹת הַלֵּב יִבְשׁוּ
הַצְבָּעִים מוֹאֲרִים בְּשָׁחַר לֶבֶן
חֲשׂוֹן בְּצַד הַלֵּבָן שֶׁל הַיָּרֵחַ
הָאֲדָמָה רְטוּבָה וְלֹא מִגָּשֶׁם
בּוֹכָה

כָּבֵר הִרְבֵּה זְמַן
תִּקְוֶה לִי גּוֹשׁ בְּגֵרוֹן
לֹא לְמַעֲלָה לֹא לְמַטָּה
וְלֹא־נָשִׁים בִּירוּשָׁלַיִם
לֹא אֶכְפֵּת

וְהָאָרֶץ הֵיְתָה
פַּעַם בְּכֶמֶה זְמַן
עוֹבֵר הַמוֹסָר מִן הָעוֹלָם
עוֹלָה הַשְּׂמִימָה
וּבְמִקוֹמוֹ יוֹרֵד הַשָּׁטָן

פַּעַם בְּכֶמֶה שָׁנִים
מִתְבַּטְּלִים כָּל הַמַּעֲצוּרִים
נִפְרָצִים כָּל גְּבוּלוֹת הָרֶעַ
וְהָאָרֶץ הוֹפֶכֶת לְגִיהֶנוֹם

מִדֵּי כֶּמֶה דּוֹרוֹת
מִשְׁתַּחֲרָרִים כָּל הַיְצָרִים
כָּל מָה שֶׁאֲסוּר מִתֵּר
וְכָל מָה שֶׁמִּתֵּר מֵת

אוֹמְרִים יֵשׁ מַלְאָכִים בְּעוֹלָם
עוֹנִים בְּעֶזְרַת הַנֶּשֶׁם
וְהָאָרֶץ דּוֹמָמֶת

” נִקְמָה כָּזֹאת, נִקְמַת דָּם יֵלֵד קָטָן
עוֹד לֹא-בָרָא הַשָּׁטָן ”
בִּיאֲלִיק

המצב

יש דרכים שונות
להתמודד עם המצב
חלק אוכלים בלי הפסקה
וחלק במעט ולא אוכלים
בעדף קניות מיתרות
בצריכת חדשות מגזמת
בספורט מסביב לשעון

מה שמשתף לכל
הפעילויות הללו
זה אובססיביות
בלגנב הנאה
רגעית

מלים

לא בא לי אני רומז להן
אני וכלנו יושבים שבועה
אבל המלים לא מותרות
הן זוחלות במעלה הגרון
מחפשות דרך החוצה
לשחרר חלק מהעמס
על הלב ועל כל מה
נשעט ועוטף אותו

אין מלים

מדינה בשבועה
אוכלים רק נשצריך
מחייכים רק בעווית
מביטים לשמים
מנסים לראות
את מה שנחבא לו
מאחורי החשך
בקצה האפק
ליד האלהים

החשוד המייד אופיר אצלמן

כיתה די מיוחדת הייתה לנו שם, באורט סינגלובסקי. חבר'ה טובים בסך הכול. הומור בשפע היה בה, לצד שגרת העתקות פוריייה במבחנים ועוד כהנה וכהנה מהלכים האופייניים לכנופיית בני טובים די נורמטיביים. כמו בכל כיתה היו אצלנו כמה גאונים, כמו פיירשטיין, שבכתה ג' כבר ידע מה זה אינטגרל ודיודת זנר, וכמובן רוב שקט של נורמלים, חרוצים ועצלנים, יורמים וגם מחוספסים יותר. היה גם טיפוס נועז במיוחד שלא עשה חשבון, מה גם שלא ידע חשבון, ולא רק חשבון הוא לא ידע, כמעט שום מקצוע לא ידע בעצם - חוץ מהתעמלות וגדנ"ע ולהיות רמבו לפני בכלל שסטלונה נכנס לעניינים. לא ידע - אבל ציונים טובים ממש הביא הביתה לשמח בהם את לב הוריו ולעורר בהם הפתעה מסוימת וגאוה רבה.

"נראה לי שהוא בכיוון של מהנדס או מדען," אמרה אמו האופטימית לשכנות. רק אנחנו ידענו מה הוא יהיה, פחות או יותר. בוקים לא היו בקרבנו, ברוך השם. אפילו לא אחד.

ברזומה הכיתה נרשמו, לצד מעשי קונדס שגרתיים, גם כמה מבצעים מליגה אחרת: שריפת יומן הכיתה, החבאת מכוניתו הקומפקטית מאוד של מורה נמוך קומה, אותה נטלנו כאלונקה, ניתוח סדרתי של כמה שורות מושבים באודיטוריום ועוד יוזמות חינוכיות מהסוג שאינו מופיע כלל בתוכניות לימודים גם לא של כנופיות בהארלם.

ביסודי קראו לנו בשמותינו הפרטיים, בתיכון בחרו בשמות המשפחה משום מה. ועד היום אנחנו קוראים כך אחד לשני.

אחד המפתיעים בעוז רוחו היה לביא.

באחד השיעורים שאל אותו המורה לתורת החשמל:

"אם יש פה נגד כזה ושם קבל כזה, למה רוב הזרם יזרום דווקא מכאן ולא משם?"

לביא, שהתמצא הרבה יותר במסיבות, בבחורות ובבילויים מאשר בזרמים, נגדים וקבלים, הביט במורה בחיוך רגוע.

"המורה, מה? נראה לך שהזרם פסיכי?"

בפעם אחרת שאל אותו המחנך מדוע הוא נעדר דרך קבע בימי ראשון.

"אני התנצרתי המורה," הודיע, בלי למצמץ.

גם לאבני לא חסרו אומץ, דמיון פעיל וקור רוח. הוא היה חובב פעיל של מסיבות ריקודים, מומחה במערכות סטריאו ורמקולים. מומחה כאמרגן וכמפעיל יש לומר, שלא יהא חשוד חלילה בהבנת יתר במבנה הפנימי ובסכמות מעגלי ההגברה.

"שרטט לי בבקשה סכמה של ספק כוח," ביקש ממנו המורה.

אבני ניגש ללוח, צייר מלבן מדויק למדי וכתב בתוכו צמד אותיות עם נקודה ביניהן: ס.כ.

"מה זה צריך להיות?" תמה המורה.

"ספק כוח."

"יפה. יותר מפורט, בבקשה."

אבני מחק, צייר שני מלבנים. באחד כתב "ספק" ובשני "כוח". ואז הסתובב אל המורה במבט תמים ששאל בערך אם מגיע לו תשע או עשר. אבל גיבור הסיפור שלנו הוא דווקא קופ. מנחם קופ. אחד מחלוצי רוכבי הטוסטוס בכיתה וטיפוס בעל דמיון מפותח במיוחד. שלימים היה בבואינג הפיקוד לצד קותי באנטבה, ובאמתחתו מיזמי תקשורת על כל הגלובוס ולמעלה ממיליון וחצי מיילים אוויריים עם כל הנקודות האלה שחברות התעופה מחלקות לנוסעים מתמידים.

אחר צהריים אחד נכנס לשיעור מר שיידלינגר, המורה למשדרים. איש נמוך ושנון היה בעל עיניים פקחיות וחשדניות מאד. כשאומרים "עיניו התרוצצו כמו עכבר במלכודת" - זה שיידלינגר. הוא גם חשד בנו, ולא משום מה, בעניין הזה של החבאת הפיאט 600 הזעירה שלו, מודל '60 "חשוך פה", אמר. "למה לא מדליקים אור?" מדנס קם, לחץ על צמד המתגים וארבע נורות הלהט שבכיתה נדלקו מיד. מה ששיידלינגר לא ידע היה שכמה דקות קודם לכן גילה קופ פחית עם מרק, החומר הדביק ההוא לאיטום שהשאיר הזגג, אחרי שמרח אותו סביב החלונות לקראת החורף. באחת החליט להשתמש בחומר למטרה חינוכית חשובה. הוא עלה על שולחן המורה והדביק גוש נאה מן המרק מתחת לאחת הנורות, בדיוק לזו שמעל כיסאו הקבוע של שיידלינגר. אחר כך חכך בדעתו לרגע, שמא מדובר במעשה צנוע מדי, והדביק מנות דומות גם לשלוש אחיותיה דמויות האגס. המורה התיישב אל השולחן, פתח את היומן, וכדרכם של מורים משחר ההיסטוריה רכן קדימה והחל להקריא שמות.

"אבני." "נוכח," צעק ניר.
"אדלמן." "נוכח," עביתי.
"אידיסיס." "נמצא," ענה בני.

המורה הרים את עיניו במין מבט גוער על הסטייה מהנורמה.

"ארמון." "פה," ענה אלי. רחש קל של גיחוך עלה מהכיתה. ארמון הרי ראה היטב מה קרה לבני עם ה'נמצא', אבל הוא לא עשה חשבון. אף פעם הוא לא עשה חשבון. גם בשיעורי מתמטיקה. מיד הגיע גם הצחקוק המיוחד שלו. עד היום אני זוכר אותו, את הצחקוק של אלי. קצת כמו קול של טרקטור.

"גלעדי?" שקט. "גלעדי, עודד?"

מה פתאום שעודי יבוא לשיעור משדרים. בשעות כאלה הוא מעדיף הרי להזדחל אל המזכירות דרך החלון העליון והצר, להשיג לנו חומר מודיעיני מעודכן על תוכנן של הבחינות שבפתח. גם בצבא המשיך בתחום, והשיג חומר מודיעיני בכל מיני פעולות נועזות בלילות חשוכים.

ישבתי בשורה השלישית ובהיתי בנורה. כמו כולם.
גוש המרק החל להתרכך.
אט, אט.
ואז קצת.
ועוד קצת.
הוא הלך והתארך לאיטו, כמו נטיף במערה.
שיידלינגר המשיך לרשום נוכחות.
ראשו היה רכון אל היומן.
עורפו חשוף.
והמרק, מעליו, התקדם בסבלנות לעבר יעדו.
מילימטר אחר מילימטר.
הוא שמע גיחוכים.
אבל לא היה לו מושג מה קורה.

"מה מצחיק פה?"
הוא הרים את עיניו, סקר את הכיתה וחזר ליומן.
הוא היה עסוק בחיסורים ובאיחורים.
ואני כבר ידעתי דבר אחד בוודאות,
שגוש המרק, אל דאגה, לא יאחר.
הוא יגיע בדיוק בזמן.

שיידלינגר הרים שוב את עיניו הקטנות, סקר את הכיתה במבט חשדני וחזר ליומן.
ואז זה קרה.
טיפה ראשונה ניתקה.

באותו שבריר שנייה סיים שיידלינגר את הקריאה והרים את ראשו לאחור.
אותה טיפה לוחטת חלפה מילימטר מאפו. אולי אפילו ליטפה אותו קלות. ונחתה היישר על היומן.
אני לא זוכר על אילו שמות. אולי על גרב השובב שובה הלב, ששנים ספורות אחר כך נהרג, שלא באשמתו
עם הסקייחוק שהטיס מעל מדבר יהודה.
אולי על גוטמן, עוד גאון כתתי, שעשה חיל כקצין קשר בסיירת ובהייטק ועכשיו הוא יושב ראש של איזה
ישוב חקלאי.

ואולי על גלוטמן, זהוב השיער המקורזל, שהיה שחקן כדורגל מוכשר הוביל את מערך הניסויים בתע"ש.
אני לא זוכר בדיוק, בכל זאת יותר מחמישים שנה, אבל נדמה לי שהטיפה הזו נפלה באזור האות
גימל.
ואולי על שמות אחרים בכלל. כל שם - סיפור וים של זכרונות.

שיידלינגר שתק.
צמצם את עיניו.
והנה, עוד טיפה ועוד טיפה.
שיירה מהשמיים.

הוא שילב את ידיו והביט אל המנורה. מלווה במבטו את שארית גוש המרק שהתרסק על היום. נשארו שלוש נורות. המורה עקב גם אחריהן בשקט. עם פה קצת פתוח, כמו ילד שמביט בפלא. הכיתה התפוצצה. כולנו געינו מצחוק היסטרי. כולנו, חוץ מפלמן.

המורה התרומם לאט מכיסאו. בהבזק תנועה נעץ אצבע מאשימה באחד התלמידים. אחד עם משקפיים עבות.

"פלמן."

הוא סינן את השם מבין שיניו.

"זה אתה. אני יודע שזה אתה."

הכיתה התפוצצה שוב, אבל הפעם בהיסטריה.

קופ קם ואמר למורה שזה הוא המדביק, אבל שיינדלינגר היה בשלו.

"אל תחפה לי עליו. אני רואה בעיניים שלו שזה הוא."

לא עיניים ולא נעליים.

למה דווקא פלמן?

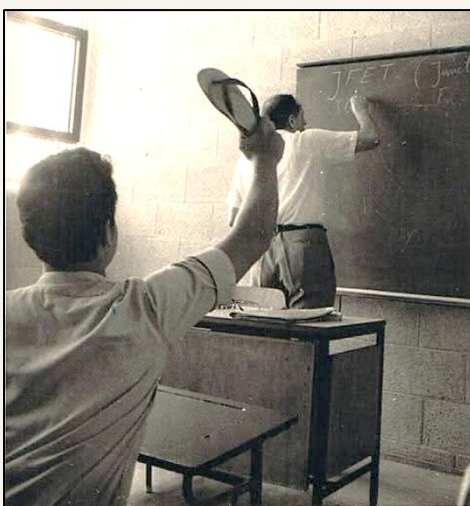
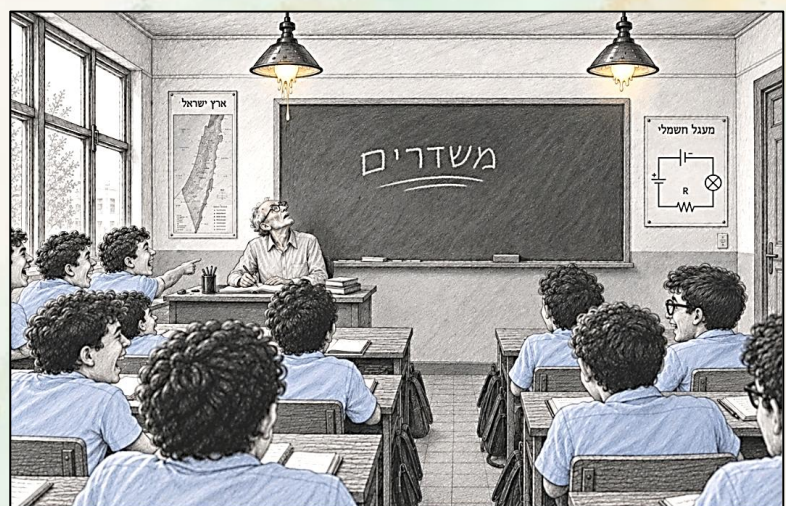
חמישים וחמש שנים חלפו מאז, ועדיין אין לי שמץ של מושג.

אם תחלפו פעם במקרה בדרך הטייסים ותביטו במבנה הארוך של אורט סינגלובסקי, בקומה העליונה מימין, בפינה הצפון-מזרחית שלו, תראו בדיוק את חלונות הכיתה שהזגג אטם לקראת אותו חורף ב-71'. שם הפך פלמן, תלמיד שקט והגון, לחשוד המייד.

יש כאלה שמשום מה תמיד מושכים אש. סתם.

יש לי חבר תמים אחד כזה - ישר, הגון, נעים הליכות ונורמטיבי. תמיד עוצרים אותו במכס.

משה גרב ז"ל, טייס סקיהוק,
כפי שנלכד במצלמה של חנוך מדנס.
על הלוח המורה המיתולוגי קרני.

אחרי מות רחל (רוחק'ה) בוגין 1934-2026

רחל, בתם האמצעית של ברכה ושמאל בן חנן נולדה בפתח תקווה בשנת 1934. אימה עלתה מרוסיה הלבנה ב- 1924 ואביה הגיע מליטא שנה מאוחר יותר. משפחות ההורים היו דתיות ועלו ממניעים ציוניים.

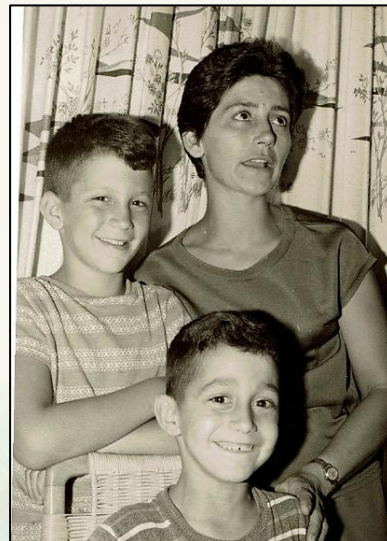
רחל, שכונתה בפי כול רוחק'ה, סיפרה בריאיון עמה: "אבי אהב שינויים וחיידושים, וכך בגיל עשר משפחתנו עברה לתל אביב ולאחר שלוש שנים הגענו למגדיאל (היום חלק מהוד השרון). בכל מעבר נאלצתי לחפש לעצמי חברות חדשות. בפתח תקווה הצטרפתי לתנועת הנוער "גורדוניה" שבמהלך מגורינו בתל אביב התאחדה עם "המחנות העולים". בכיתה ח' הצטרפתי לבית הספר הדתי במגדיאל ובשנה העוקבת עברתי לתיכון 'כצנלסון' בכפר סבא. במגדיאל אבי עסק בהובלת פרי, אימי החזיקה משק של פרות ותרגולות ואני סייעתי לה.

בשנת 1951 התגייסתי לצבא, שירתי בחיל החימוש ובשנת 1954 נישאתי למשה בוגין, יליד כפר מל"ל. בשנים הראשונות התגוררנו בכפר מל"ל, בבית החמר ששימש את ההורים של משה בשנים הראשונות, ושם נולדו ילדינו קובי ועופר. לאחר מספר שנים רכשנו שטח ברחוב הלימון ובנינו עליו את ביתנו, בראש הגבעה."

מימין, רוחק'ה עם הבנים קובי ועופר, 1965, צילם משה בוגין

משמאל, רוחק'ה, השמאלית, עם אמה ואחותה הצעירה מרגלית, בסוף שנות הארבעים, צלם לא ידוע

רוחק'ה ומשה אהבו לבלות ולטייל ולאורך השנים ביקרו במדינות רבות. לטיולם הראשון שנמשך חודשיים באירופה יצאו ב- 1957, וקובי הצעיר נשאר אצל הורי רוחק'ה. בהמשך הם טיילו במזרח הרחוק, בניו זילנד ובאוסטרליה, בדרום אמריקה, בארצות הברית ובקנדה.

רוחק'ה בטיול בתורכיה, סוף שנות התשעים,
צילם משה בוגין

רוחק'ה התנדבה ותרמה לקהילה שנים רבות. בתקופת המגורים בכפר מל"ל לקחה חלק בארגון מסיבות, ועם הגעתם לרמות השבים בתחילת שנות השישים, ריכזה את תחום הספורט ביישוב במשך 15 שנים. תחילה ארגנה את מרוץ התבור כשהיא רצה בקבוצת הנשים, וקובי השתתף במרוץ העממי עם ילדים נוספים מהכפר. מספר שנים דאגה שקבוצות מהכפר ישתתפו בצליחת הכנרת העממית ובאמצע שנות השבעים ייסדה קבוצת כדורסל לנשות הכפר שהתאמנה תחת הכדורסלן גרשון דקל ושיחקה גם בליגה האזורית.

רוחק'ה וקובי במרוץ התבור, 1964, צלם לא ידוע

רוחק'ה, מימין, בביקור הקבוצה בהפנהיים, 1973, צלם לא ידוע

פעילותה המשמעותית הייתה בתחום השחייה התחרותית. בשנת 1967 היא ייסדה את סקציית השחייה בבריכה המקומית שנקראה 'הפועל רמות השבים'. הרעיון הבשיל בעידודו של חיים נעסה המציל, כהמשך לעזרתה של רוחק'ה בארגון 'יום המים' השנתי שכלל תחרויות שחייה, והעובדה שבניה החלו לשחות. אימוני השחייה תוגברו לאחר שקיבלה על עצמה את ניהול בריכת השחייה בשנת 1973. היא דאגה שהאימונים יתקיימו עם מאמנים מקצועיים ושהקבוצה תתאמן כל השנה. בחודשים שבהם הבריכה המקומית לא פעלה התקיימו אימונים יבשים והקבוצה הוסעה ב'טיולית' לבריכות מחוממות בסביבה. בארגונה, הקבוצה יצאה לשתי תחרויות בגרמניה ב-1973 וב-1980.

בנה עופר ציין בהספדו: "... בעשייה שלך הפכת לדמות מופת בענף! במשך 40 שנה ניהלת את מועדון השחייה של רמות השבים שבהמשך התאחד עם בית ברל, גידלת וחינכת אלפי ילדים להיות שחיינים ושחייניות. היית מנהלת קשוחה אבל עם לב רחב ושופטת בין-לאומית. היית טורפדו של אנרגיה ומרץ בגוף של אישה אחת קטנה...".

בשיחה עם שחיין הסקציה שהתאמנו עם רוחק'ה בשנות השבעים, הם סיפרו שהיא נכחה בכל האימונים ונסעה עם הקבוצה לכל התחרויות, והיום ברור להם שהמוטיבציה והמשמעת החזקה הביאו אותם להישגים. אורית רוזנברג אמרה: "ראיתי בקשיחותה מעלה הראויה להערצה. בחורף היא דאגה שנצא משטח הבריכה לבושים היטב, עם סוודר וגרביים. לגיבוש הקבוצה ולהעשרה בפחמימות, היא דאגה לארגן מסיבות פסטה לפני אליפויות הארץ בחורף ובקיץ".

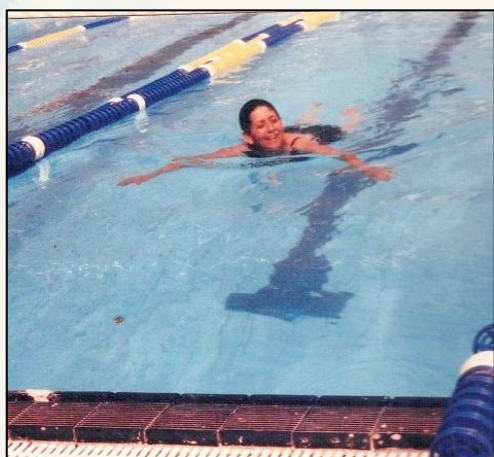

רוחק'ה, על הכסא, במוקדמות אליפות הקיץ במעגן מיכאל, 1989, צלם לא ידוע

קובי רוזנגרטן שבבגרותו עבד תקופה כמאמן שחייה בכיר בבריכה בבית ברל, ציין: "התרשמתי מאוד מיכולתה לאתר ילדים בעלי פוטנציאל ולשכנע את הוריהם לשלבם בסקציה, מסירותה לעניין הייתה חריגה. למרות שלא עברה קורס מאמנים, היא הייתה מדי פעם גם 'חצי מאמנת'". בהלווייתה אמר שי טנא: "היא ניהלה את הקבוצה ביד רמה וכולנו, שחיינים ומאמנים, רחשנו לה כבוד. כשהגיעה לאימון, הצחוקים וה'גניבות' הקטנות שלנו בזינוקים ובסיבובים, היו נעלמים וגם המאמנים היו הופכים רציניים וקפדנים מהרגיל." וענת קבילי כתבה: "היא הייתה האמא המאמצת, שלאורך כל השנים זכרה כל אחד מאיתנו בשמו ונצרה את כל הפרטים אודותיו."

בריאיון עם רוחק'ה במקומון 'ירוק' בשנת 2003 נכתב: "... היא יודעת הכול על כולם... במועדון רוחק'ה מתאמנים ביחד בנים ובנות בגילאים שונים, יהודים וערבים כאחד והם מאוד מלוכדים. בשנים 1983-1986, האגודה זכתה בכל אליפויות החורף והקיץ בארץ. היה חשוב לבוגין ליצור תחושת אחדות בקרב השחיינים ולשם כך ארגנה פעילויות חברתיות. הבוגרים שמרו איתה על קשר, הם ראו בסקציה בית שני, היו שקפצו לבקר והיו שהזמינו אותה לאירועים שלהם..." רוחק'ה המשיכה לרכז את הסקציה עד שנת 2014 והקפידה להגיע לאימוני הילדים כל יום אחר הצהריים. במקביל, כדי לשמור על בריאותה, היא השתדלה להתעמל במים כל יום, לפחות חצי שעה.

**רוחק'ה בבריכה בבית ברל, 1988,
צלם לא ידוע**

**רוחק'ה מעניקה מדליה לנדב אהרונוסון
מרמות השבים באליפות ישראל לנוער
ובוגרים, 2016, צלם לא ידוע**

עם פטירתה של רוחק'ה נכתב באתר 'שוונג': "עולם השחייה הישראלי מרכין ראש עם לכתה של אחת מדמויות המופת ועמודי התווך שלו... היא הקדישה את חייה לקידום הענף, לחינוך דורות של ספורטאים ולהפיכת הבריכה לבית חינוכי, הישגי וקהילתי. לאגודה היה מקום קבוע בצמרת השחייה הישראלית ומאות מדליות באליפויות המדינה בכל הגילים. שורה ארוכה של אלופי ישראל, שיאני ישראל ושחייני נבחרות בינלאומיות צמחו בה. על פועלה רב השנים, מסירותה הטוטאלית לדורות השחיינים ותרומתה לענף, זכתה רוחק'ה בפרס מפעל חיים מטעם איגוד השחייה. אות הוקרה לאישה שהייתה לא רק מנהלת אגודה, אלא "אמא" דואגת לכל ילד וילדה שקפצו למים". רוחק'ה הייתה חברה בהנהלת איגוד השחייה ובוועדת ההתאחדות לספורט ובמשך שנים הייתה אחראית על טקסי המדליות והפרסים באליפויות ישראל.

עופר הוסיף וכתב על אימו: "היית אישה אחת בין שלושה גברים שלא נחנו באינטליגנציה רגשית ענקית, הצלחת לשרוד זאת ולנהל את הבית. תמיד היית שם בשבילנו, ובהמשך גם עבור הנכדים והנינים. המשפחה הייתה תמיד חלק מרכזי בחייך וזה לא סתם שהנכדים והנינים היו מחוברים אליך בקשר כל כך עמוק ועם אהבה ענקית. השארת אחרייך משפחה גדולה שאוהבת אותך וזוכרת ותמשיך לספר עלייך".

רוחק'ה מקבלת את מפעל חיים מאיגוד השחייה, 2014, צילם גיא יחיאלי

הנכדים ציינו בהספדם: "... נתת לנו מודל סבתאי שונה מהמקובל, סבתא שעוצרת כל רגע לדבר ברחוב כי היא מכירה את כולם, סבתא שלא נחה לרגע, עושה מהפכה בכל מקום שאליו היא נכנסת ומתעקשת על דעתה מבלי לוותר, גם כשהיא טועה. המטבח הקטן שלך, המוקף במזכרות מכל רחבי העולם, היה תמיד מתוקתק ובדרך פלא אף פעם לא חסרו בו פיתות וחומוס של פיקניק וגלידוניות לקינוח, ואף פעם לא שכחת 'את המנה בלי הבצל'".

רוחק'ה ומשה בוגין וצאצאיהם, 2022, צילם ג'ון שנטו

רוחק'ה נפטרה בשיבה טובה והותירה אחריה חמישה נכדים ותשעה נינים ונינות שהספיקה לשמוח בהם. יהי זכרה ברוך!

הכתבה מתבססת על ראיונות עם רוחק'ה מהשנים 2018 ו-2020, ראיון עם שחייני הסקציה בעבר מיולי 2024, כתבה של עינת שגיא אלפסה בעיתון 'ירוק' מאוקטובר 2003, כתבה של גיא דר באתר שוונג וההספדים של עופר בוגין, הנכדים ושי טנא.

ראיינה וערכה: תמר ישר

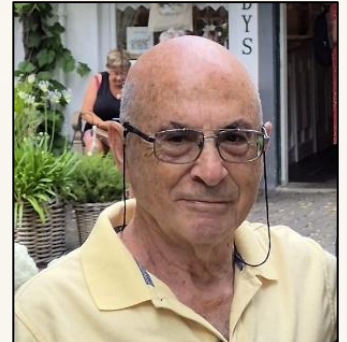

הבזק מהעבר

יורם נתיב - שחקן גולות מצטיין בילדותו

פעם, טרם היות המסכים, הילדים הרבו לשחק ביניהם במשחקי חוצות. המשחק בגולות היה אחד הנפוצים ביותר בארץ בעבר. באזור הצפון נהגו לקרוא להן בלורות ובאזור המרכז הן נקראו ג'ולים, ג'ולות או בנדורות. וניתן היה לשחק בהן במספר צורות. יורם נתיב, שהיה שחקן גולות מוכשר בילדותו, עדיין זוכר בפרטי פרטים כיצד שיחק ובאילו בנדורות, למרות שחלפו מאז יותר משבעים שנה.

יורם, בנם הבכור של רות וזאב לנדסברגר, שנולד ברמות השבים בשנת 1941, מתגורר כיום עם אשתו דניאלה בבית סביו ד"ר ליאו ופרידה כהן ברחוב הכרם. בדומה למרבית ילדי הכפר הוא למד בבית הספר היסודי לילדי עובדים בכפר מל"ל. לדבריו, הוא היה ספורטאי מגיל צעיר והצטיין בריצה ובקפיצה למרחק. בנערותו השתלב בקבוצת כדורעף חובבנית שהתארגנה ביישוב ובהמשך עבר לשחק בהפועל כפר סבא, בהצלחה רבה.

בנוסף לכך, הוא התגלה בכיתה ו' כשחקן בנדורות מצטיין והרבה לשחק בהן עם חברים, בהפסקות בבית הספר ובשעות אחר הצהריים, בכפר. הוא גבר לרוב על כל יריביו למעט יאיר שוורץ מרמתיים (היום הוד השרון). בשיחה אתו סיפר על הבנדורות 'השוות והפחות שוות', על שני המשחקים הרווחים שנהגו לשחק ועל הטקטיקות ששימשו אותם.

"היו לנו מספר סוגי בנדורות: חלביות, פושטיות, בומבילות, עשניות ופרפריות. אבל הנחשבות ביותר מבחינתי היו הנחשיות והכדורגליות, ושיחקתי בעיקר בהן. היו לנו גם גולות ברזליות, אבל הן לא נכללו במשחקי הבנדורות. אני זוכר שבכל בוקר יצאתי לבית הספר עם מספר קטן יחסית של בנדורות בכיסי בתקווה כמעט ודאית שאחזור הביתה מרוצה עם כיסים יותר מלאים.

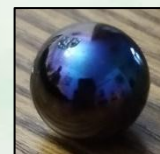
'כדורגליות'

'נחשיות'

'פושטיות'

'ברזלית'

'בומבילה'

למרות שהכרנו ארבעה משחקים שונים שיחקנו רק בשניים, לעיתים 'עייני' ולרוב 'מור'. בשניהם המטרה הייתה להעיף את הבנדורה בתנועת פליק (בין האגודל לאצבע) לעבר גולה של יריב, לפגוע בה ולזכות בה. משחק 'עייני' התאים יותר לאדמה מעט חולית והשתדלנו תמיד שהגולה שלנו תיעצר מאחורי תלולית חול קטנה כך שהיריב יתקשה לפגוע בה. ידעתי גם להעיף את הגולה תוך כדי סיבוב, מצב שגרם לה להתחפר מעט. משחק זה היה ארוך יחסית 'והפרנסה' בצידו הייתה מועטה.

במשחק 'המור' שבו ניתן היה להרוויח הרבה בנדורות, ציירנו על החול חצי סהר ברוחב של 3-4 ס"מ שנקרא 'מור' וכל שחקן הניח בתוכו בנדורה אחת או שתיים. לאחר שכל אחד מהשחקנים זרק בנדורה לכיוון הסהר ממרחק של 6-8 מ', הוא ניסה להוציא מהמור כמה שיותר בנדורות ולפגוע בבנדורה של היריב כדי לנטרלו מהמשחק. בו זמנית הוא נשמר לא להיפגע ע"י אחד היריבים.

'המור' בתחילת המשחק

אם זכית בבנדורות מהמור ולאחר מכן נפגעת ע"י אחד היריבים - היה עליך למסור לו את אלה שבהן זכית במשחק ונוטרלת עד למשחק הבא. זה היה אמנם משחק די אכזרי, אבל לרוב הצלחתי גם בו מפני שידעתי לתכנן את כיוון הפגיעה ואת עוצמת המכה ולהישאר סמוך למור.

אני זוכר שבשעות אחר הצהריים הרביתי לשחק עם אחד מבני גילי מהכפר, והרווחתי ממנו גולות רבות. לרוב, לאחר שזכיתי בעשרות מהבנדורות שלו, הוא מיהר לביתו בוכה, סיפר זאת לאימו ובערב היא הגיעה לביתנו כועסת ודרשה שאשיב את כל הגולות שהרווחתי מבנה. נאלצתי כמובן להיענות תמיד לדרישתה. בסיום כיתה ח' היו לי כבר כאלפיים גולות וביום האחרון ללימודינו בביה"ס, עליתי עם חבר לקומה השנייה של המבנה והשלכנו לילדים בנדורות. למרות שמאז לא שיחקתי יותר, עדיין שמורות בידי כאלף גולות בשתי קופסאות פח מאותם הימים."

שלל הבנדורות שיוּרם שמר מ - 1955, צילם יורם נתיב

קופסאות הפח שבהן נשמרות הבנדורות מ - 1955

תודה יורם שאפשרת לנו הצצה אישית אל משחק הגולות שהיה כה נפוץ בשנות ילדותך. אנו מזמינים תושבים נוספים לשתף אותנו בזיכרונותיהם מ'משחקים של פעם'.

הכתבה מתבססת על ריאיון עם יורם מ- 9.2026.

ראיינה וערכה: תמר ישר

צילום התמונות: תמר ישר, אלא אם צוין אחרת

נופי רמות השבים

צה להר

כניסה הסלון פורח, רחוב שרת

עלון הכפר יוצא לאור מטעם ועדת העלון
שחבריה הם תושבים מתנדבים ובסיוע הוועד המקומי.
הפקה, עריכה לשונית ועיצוב גרפי: גון ישר ואריאלה גסמן

